

โครงการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
เรื่อง การจัดการสินค้าตีกลับ

นาย นนทวัฒน์ พฤษสุนทรชัย
รหัสนิสิต 61101160033

โครงการสหกิจศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาสหกิจศึกษา (162-001)
สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอส่งโครงการการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

เรียน อาจารย์ อุทุมพร อยู่สุข ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์

ตามที่ข้าพเจ้านาย นนทวัฒน์ พฤกษ์สุนทรชัย นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นิสิตสาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏฯ ได้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ 2564 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ในตำแหน่งพนักงานเช็คสต็อกสินค้า ณ สถานประกอบการ บริษัทอู๊ด ดอง จำกัด และได้รับมอบหมายจากพนักงานที่ปรึกษา ให้ศึกษาและจัดทำรายงานเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์ ย้อนกลับและเพิ่มมูลค่าสินค้าเชิงเกษตร

บัดนี้ การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้สิ้นสุดลงแล้ว จึงใคร่ขอส่งรายงานการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาจำนวน 1 เล่ม พร้อมแผ่นซีดีจำนวน 1 แผ่น เพื่อขอรับการประเมินผลการปฏิบัติงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

.....

(นาย นนทวัฒน์ พฤกษ์สุนทรชัย)

ชื่อโครงการปฏิบัติการสหกิจศึกษา : การจัดการสินค้าตักกลับ

ผู้รายงาน : นาย นนทวัฒน์ พฤษสุนทรชัย

คณะ : บริหารธุรกิจ

สาขาวิชา : การจัดการโลจิสติกส์

.....
(อาจารย์ อุทุมพร อยู่สุข)

อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

.....
(นาย ณิชศิษย์ อิงคนินันท์)

ผู้จัดการร้าน

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ อนุมัติให้นับโครงการปฏิบัติการสหกิจศึกษานี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์

.....
(.....)

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

กิตติกรรมประกาศ
(Acknowledgment)

ตามที่ข้าพเจ้า นายนนทวัฒน์ พฤกษสุนทรชัย ได้มาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา บริษัท อู๊ดดอง จำกัด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565 ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่มีคุณค่ามากมาย สำหรับโครงการสหกิจศึกษา ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี จากความช่วยเหลือและความร่วมมือสนับสนุนของหลายฝ่าย ดังนี้

1. คุณณัฐศิษย์ อิงคินันท์ ตำแหน่ง ผู้จัดการร้าน

ขอขอบคุณ อาจารย์ อุทุมพร อยู่สุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาสหกิจศึกษา ที่ให้คำแนะนำ จัดหาตำแหน่งงานจากสถานประกอบการ คอยติดตามประเมินความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานและคอยตรวจแก้ไขเล่มโครงการการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจนสำหรับลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ยังมีบุคคลท่านอื่นๆ อีกที่ไม่ได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งให้ความกรุณาแนะนำใน จัดทำโครงการสหกิจศึกษาฉบับนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการ ให้ข้อมูลและให้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตของการปฏิบัติงาน รวมถึงเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำ โครงการฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

นาย นนทวัฒน์ พฤกษสุนทรชัย

ผู้จัดทำ

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

ชื่อโครงการ การจัดการสินค้าตีกลับ
ชื่อนิสิต นาย นนทวัฒน์ พุกขสุนทรชัย
รหัสนิสิต 61101160033
สาขาวิชา การจัดการโลจิสติกส์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ อุทุมพร อยู่สุข
ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

(Abstract)

การจัดทำโครงการสหกิจศึกษา การจัดการคลังสินค้าโดยใช้ระบบ Platform ของบริษัท อู๊ด ดอง จำกัด มีความประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาในการเช็คสต็อกและการคำนวณความต้องการของลูกค้าในแต่ละเดือน โดยการสังเกตและศึกษาจากสถานที่ประกอบการและสถานการณ์จริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

จากที่เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เป็นเวลา 4 เดือน ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเช็คสต็อกสินค้าในแต่ละวัน ตรวจสอบนับจำนวนของสินค้าก่อนส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า รับผิดชอบต่อคำสั่งซื้อสินค้าจากลูกค้าทั้งการขายปลีกและการขายส่งในแต่ละวัน ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลการทำงานต่าง ๆ เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งทำให้ไม่มีการสูญเสียเวลาในการทำงาน

การแก้ไขเกี่ยวกับการปรับปรุง การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับและเพิ่มมูลค่าสินค้าเชิงเกษตร คือ ลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นระหว่างการขนส่งสินค้าและนำสินค้าที่เกิดความเสียหายหรือไม่สามารถขายได้มาเพิ่มมูลค่าสินค้าในเชิงเกษตรเพื่อให้สินค้าสามารถจัดจำหน่ายได้และได้รูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

สารบัญ

หน้า

จดหมายนำส่ง	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
บทคัดย่อ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญภาพ	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 ภาระหน้าที่และปัญหาในการปฏิบัติงาน	20
บทที่ 4 รายละเอียดของการปฏิบัติงาน	23
บทที่ 5 สรุปผลการปฏิบัติงาน	25
บรรณานุกรม	26
ภาคผนวก	27

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนที่บริษัท อู๊ดดอง จำกัด	2
ภาพที่ 1.2 - 1.3 ลักษณะของ บริษัท อู๊ดดอง จำกัด	3
ภาพที่ 1.3 - 1.4 ลักษณะภายในของ บริษัท อู๊ดดอง จำกัด	3
ภาพที่ 1.5 บริเวณปฏิบัติงาน บริษัท อู๊ดดอง จำกัด	4
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างของแผนผังสาเหตุและผล	17
ภาพที่ 2.2 ส่วนประกอบของผังก้างปลา	18
ภาพที่ 3.1 เช็คสต็อกสินค้าในแต่ละวัน	20
ภาพที่ 3.2 สรุปยอดแต่ละวันลงใน iPad	21
ภาพที่ 3.3 - 3.4 ตรวจสอบเช็คสินค้าที่ถูกตีกลับมา	21
ภาพที่ 3.5 จำแนกประเภทสินค้าที่ถูกตีกลับ	22
ภาพที่ 4.1 แผนผังก้างปลาสาเหตุของปัญหา	24

บทที่ 1

บทนำ

บริษัท อู๊ดดอง จำกัด ก่อตั้งเมื่อปี 2554 โดยในช่วงที่ก่อตั้งบริษัทเกิดอุทกภัยน้ำท่วมครั้งใหญ่ที่สุดที่เคยเจอมา ถือเป็นความโชคดีของบริษัทที่ตั้งอยู่นอกพื้นที่ที่เกิดอุทกภัยน้ำท่วม ทำให้เราเป็นบริษัทส่วนน้อยที่สามารถจำหน่ายและขนส่งสินค้าเข้าไปยังพื้นที่อุทกภัยได้ในขณะนั้น

บริษัทอู๊ดดอง เป็นบริษัทจำหน่ายสินค้าถนอมอาหารหลากชนิด เช่น หน่อไม้ดอง หน่อไม้ต้มอัด ป๊อป ปลายั้ว ผักกาดดอง ไข่โป๊ กระเทียมดอง ขิงดอง ปูดอง จัดจำหน่ายสินค้าปลีก,สินค้าส่ง โดยมีรูปแบบการให้บริการค่าส่ง แบบ Door to Door เป็นบริการส่งสินค้าที่จะอำนวยความสะดวกสบายให้แก่ลูกค้า ณ สถานที่ ที่ลูกค้าต้องการรับสินค้า

1.1 วัตถุประสงค์การปฏิบัติงานสหกิจ

1.1.1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับโลจิสติกส์ย้อนกลับ

1.1.2 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์

1.1.3 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าสินค้าและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ในเชิงเกษตร

1.2 ชื่อและที่ตั้งสถานประกอบการ

บริษัท อู๊ดดอง จำกัด ตั้งอยู่ที่ 83/17 หมู่บ้านบางใหญ่ซิติ์ ซอย 5/3

หมู่ 6 ต.เสาธงหิน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

1.3 ลักษณะสถานประกอบการ

ภาพที่1.1 แผนที่บริษัท อู่ตัดong จำกัด

ภาพที่ 1.2 - 1.3 ลักษณะของ บริษัท อู๊ดตอง จำกัด

ภาพที่ 1.3 - 1.4 ลักษณะภายในของ บริษัท อู๊ดตอง จำกัด

ภาพที่ 1.5 บริเวณปฏิบัติงาน บริษัท อู๊ดตอง จำกัด

1.4 ตำแหน่งและลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย

ตำแหน่ง : พนักงานตรวจสอบสินค้า

ลักษณะงาน : ตรวจสอบการจัดส่งสินค้าและตรวจสอบสินค้าคงคลัง

1.5 ชื่อและตำแหน่งของพนักงานที่ปรึกษา

ชื่อ : นาย ญัฐศิษย์ อิงคนินันท์

ตำแหน่ง : ผู้จัดการร้าน

1.6 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

เริ่มปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 – 28 กุมภาพันธ์ 2565

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ

สภาผู้บริหารโลจิสติกส์ย้อนกลับ ได้ให้คำนิยามของโลจิสติกส์ย้อนกลับ ว่าเป็นกระบวนการของการวางแผน การประยุกต์ใช้ และการควบคุมการไหลของวัสดุบ สิ้นค้าคงคลัง สินค้าสำเร็จรูป และ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จากจุดที่ทำการบริโภคมาจนถึงจุดเริ่มต้นเพื่อทำการกำจัดอย่างมีประสิทธิภาพหรือดึงมูลค่าเพิ่มของสินค้านี้ได้อีก กระบวนการโลจิสติกส์ย้อนกลับมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากมีความ จำเป็นต้องเห็นการเคลื่อนที่ของสินค้าอย่างชัดเจนในโซ่อุปทานและการเข้าถึงฐานข้อมูลระหว่าง พันธมิตร เป็นขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญของโลจิสติกส์ย้อนกลับเช่นเดียวกันกับ

โซ่อุปทานทั่วไปการวางแผนพยากรณ์ร่วมกันการวางแผนการผลิตร่วมกับการสร้างตัววัด ประสิทธิภาพการผลิตด้วยกันรวมทั้งการทบทวนกระบวนการของความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอเป็น

กลยุทธ์ที่สำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กร นอกจากนี้ การสนับสนุนของผู้บริหารมีความสำคัญไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคลหรือเงินทุนรวมถึงการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ ๆ

ในโลจิสติกส์ย้อนกลับนอกจากนี้กิจกรรมด้านโลจิสติกส์ย้อนกลับควรกำหนดเป็นงานประจำหรือภารกิจหลักที่ต้องมีผู้บริหารรับผิดชอบในเรื่องนี้ หากกำหนดเป็นงานชั่วคราวจะทำให้พนักงานขาดความเอาใจใส่มูลค่าและประสิทธิภาพจะสร้างประโยชน์อย่างมากมาย เช่น เพิ่มความพึงพอใจของลูกค้าการปฏิบัติการมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการปรับปรุงการใช้ประโยชน์ของพื้นที่การวางแผนด้านแรงงานและการบริหารสินค้าคงคลัง นอกจากนี้ยังส่งผลให้ต้นทุนการดำเนินการลดลงและ ส่งเสริมให้ลูกค้าสามารถสร้างกระบวนการออกแบบและพัฒนาสินค้าได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นประเด็นอื่นๆในบางกรณีของ

โลจิสติกส์ย้อนกลับสินค้าส่วนใหญ่จะมีกระบวนการจัดการให้สามารถมาวางจำหน่ายได้อีก ทั้งนี้อาจจะมีการตัดแปลงหรือแก้ไขสินค้านั้นหรือไม่ก็ได้เนื่องจากร้อยละ 75 ของสินค้าที่ถูกส่งกลับคืนไม่ได้เป็นสินค้าที่ชำรุดหรือบกพร่อง แต่จะเป็นสินค้าที่ถูกส่งคืน เนื่องจากไม่มีข้อมูลที่ถูกต้อง หรือมีข้อมูลผิดพลาด ส่วน

สินค้าที่เหลืออาจจะถูกส่งไปขายที่ตลาดมือสอง หรือแยก เพื่อนำเอาชิ้นส่วนไปใช้งานต่อ หรืออาจจะนำไปกำจัด

สรุปคือโลจิสติกส์ย้อนกลับ มีผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรได้โดยมีส่วนในการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า พร้อมทั้งเป็นการนำมูลค่าของสินค้าที่อยู่ยังคงเหลือในสินค้าที่ส่งคืนกลับมาใช้ได้ อีก นอกจากนี้การสนับสนุนของผู้บริหารโดยการกำหนดเรื่องของการส่งคืนสินค้าเป็นงานประจำหรือภารกิจหลักขององค์กรจะสามารถส่งเสริมระบบ

โลจิสติกส์ ย้อนกลับให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นได้

(สมาพันธ์โลจิสติกส์ไทย, 2556)

2. การจัดการโลจิสติกส์ (Logistics management)

ปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรง เนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าที่มากขึ้นทำให้องค์กรธุรกิจต้องชิงความได้เปรียบจากคู่แข่งด้วยวิธีการต่างๆ การจัดการโลจิสติกส์คือเป้าหมายสำคัญที่ผู้ประกอบการจะนำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อหาวิธีลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง รวมทั้งมีการจัดระบบฐานข้อมูลโลจิสติกส์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน การจัดการโลจิสติกส์จึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจเป็นอย่างมาก

การจัดการโลจิสติกส์ หมายถึง ระบบบริหารการสั่งซื้อ การจัดลำเลียงสินค้า การเคลื่อนย้ายการจัดเตรียมวัตถุดิบ และการจัดเก็บวัตถุดิบสินค้าระหว่างการผลิต หรือเป็นกระบวนการในการจัดการวางแผนการจัดลำเลียงสินค้าเพื่อให้มีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด โดยเริ่มเกี่ยวข้องตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบไปจนถึงมือผู้บริโภค

กิจกรรมสำคัญของโลจิสติกส์

กิจกรรมหลัก

1. การขนส่ง ได้แก่ การขนส่งสินค้าระหว่างสถานที่ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ
การสินค้าคงคลัง ได้แก่ การบริหารสินค้าคงคลังเพื่อให้เกิดการหมุนเวียนหรือกระจายสินค้าออกไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. กระบวนการสั่งซื้อ ได้แก่ การบริหารจัดการในเรื่องวัตถุดิบ จัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพและเพียงพอในเวลาที่เหมาะสม

กิจกรรมสนับสนุน

กิจกรรมสนับสนุนตามแนวทางการจัดการโลจิสติกส์ คือกิจกรรมที่สนับสนุนให้งานหลักดำเนินไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ได้แก่

1. การจัดการด้านโกดัง
2. การยกขนหรือการหีบห่อสินค้า
3. การจัดซื้อจัดหา
4. การจัดตารางผลิตภัณฑ์
5. การจัดการด้านข้อมูล

6. การจัดการโลจิสติกส์มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจ ผู้ประกอบการจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในโลจิสติกส์พอสมควร เนื่องจากปัจจุบันองค์กรภาคเอกชนประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ โดยผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านโลจิสติกส์มีอยู่น้อยมากในตลาดแรงงาน

3. การเพิ่มมูลค่าสินค้าและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ในเชิงเกษตร

การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร หมายถึง การนำผลิตผลทางการเกษตรมาแปรรูปจากลักษณะเดิม ไป เป็นกระบวนการผลิตไม่ซับซ้อน ซึ่งอาจเกิดจากการแปรรูปตามธรรมชาติให้ต่างไปจากเดิมเพื่อให้ตรง กับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งมีทั้งสินค้าเกษตรด้านที่ไม่ใช่อาหารและด้านอาหาร ด้านอาหารจะมีกระบวนการแปรรูปและถนอมอาหารเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้สินค้ามีราคาและมูลค่ามากกว่าที่เคยมีลดปัญหาผลผลิตล้นตลาด ช่วยส่งเสริมให้เกิดอาชีพ ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าเกษตรลดลง เพราะสินค้าเกษตรมีลักษณะที่ใหญ่และกินเนื้อที่มาก (Bulky) จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าเกษตรเป็น รายการหนึ่งที่สำคัญของต้นทุนการตลาด การแปรรูปก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่อง เช่น โรงงานน้ำตาล ผลิตภัณฑ์ หลักของโรงงานคือน้ำตาล ตามด้วยผลพลอยได้ได้แก่ ขานอ้อยสามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง วัตถุดิบในการ ผลิตเยื่อกระดาษและไม้อัด เป็นการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าเกษตรไปสู่การแปรรูปผลิตภัณฑ์ อาหารชนิดใหม่โดย

1. การอบ หรือ ตากแห้ง เป็นกรรมวิธีในการถนอมอาหารชนิดหนึ่ง ซึ่งทำให้สามารถเก็บอาหารไว้ได้นาน ขึ้น เช่น กุ้งแห้ง ลำไยอบแห้ง
2. การเผา คั่ว หรือทอด ผลิตภัณฑ์อาหารพร้อมบริโภค เช่น น้ำพริก
3. การแช่แข็ง เช่น ข้าวแกงทอดกึ่งสำเร็จรูปเป็นอาหารในลักษณะแช่แข็ง เกิดขึ้นมาจากแนวคิดในการ พัฒนาข้าวราดแกง ซึ่งมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เนื่องจากมีส่วนผสมของสมุนไพรและเครื่องเทศหลายชนิดให้อยู่ในรูปแบบสากล สะดวกต่อการรับประทานและเก็บรักษาได้นาน
4. การทำเค็ม โดยหมักเกลือ อาจนำไปผึ่งแดดหรือไม่ก็ได้เช่น หัวไชโป้ว ปลาเค็ม
5. การหมัก เช่น ปลาร้า น้ำปลา เต้าเจี้ยว
6. การดอง เช่น ชিংดอง มะม่วงดอง
7. การทำให้แห้งโดยอาศัยธรรมชาติอาศัยการผึ่งลม เช่น ปลา เนื้อสัตว์เมล็ดธัญพืช ผลไม้เช่น องุ่น กลิ้ว ผัก เป็นวิธีการดองอาศัยแสงแดดเพียงพอ ต้นทุนต่ำแต่อาจทำให้อาหารแห้งไม่ต่อเนื่องเป็นผลทำให้อาหารเน่าเสียระหว่างการรอดตากแดดครั้งต่อไป

8. การฉายรังสีอาหาร เป็นการนำอาหารไปรับรังสีจากต้นกำเนิดรังสีในปริมาณที่เหมาะสม รังสีที่ใช้ฉาย อาหารได้แก่ รังสีแกมมา รังสีเอกซ์และรังสีอิเล็กตรอน รังสีดังกล่าวเป็นพลังงานชนิดหนึ่งมีลักษณะ เป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า มีความยาวคลื่นสั้น มีอำนาจทะลุทะลวงผ่านวัตถุได้สูง สามารถใช้ทำลาย จุลินทรีย์พยาธิและแมลงที่ปนเปื้อนมาในอาหารได้โดยอุณหภูมิของอาหารไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อรังสี ผ่านไปในวัตถุใด จะไม่ทำให้วัตถุนั้นเกิดเป็นสารรังสีขึ้น ดังนั้น อาหารที่ผ่านการฉายรังสีจึงไม่มีรังสี ตกค้าง และไม่มีการสะสมของรังสีเกิดขึ้น การถนอมอาหารโดยใช้รังสีเช่น ผลิตภัณฑ์แฮมที่ฉายรังสี

วิธีการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรนั้น ในปัจจุบันมีหลากหลายวิธีแตกต่างกันออกไป แต่ สามารถกล่าวคร่าวๆได้ดังนี้

1. การสร้างแบรนด์คือ มีตราสินค้าหรือเครื่องหมายของสินค้า ทำให้เรามีความภาคภูมิใจในสินค้าและ เกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสินค้า ทำให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์และลดการแข่งขันสินค้า ทำให้ ผู้ซื้อจดจำสินค้าของเราได้ทำให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์และลดการแข่งขันสินค้า

2. หาทางเลือกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์เช่น การลดภาวะโลกร้อน เป็นกระบวนการผลิตที่ช่วยลดก๊าซเรือนกระจกหรือมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณต่ำ รวมถึงเป็นแนวทางในการเลือกซื้อสินค้า ที่จะช่วยลดภาวะโลกร้อน อีกทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมและตั้งรับให้กับภาคอุตสาหกรรม การผลิตในการส่งออกสินค้า ไปยังตลาดต่างประเทศที่มีมาตรการกีดกันทางการค้า และมีแนวโน้มว่า กิจกรรมจัดทำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เราอาจจะถูกกำหนดจากประเทศคู่ค้าให้แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกบนผลิตภัณฑ์ที่จะ ส่งออกไปจำหน่ายมากขึ้น การใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิต วัตถุดิบบางประเภทสามารถก่อให้เกิด ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เช่น การเผาปุ๋ยขาวในกระบวนการผลิตปุ๋ยซีเมนต์กระบวนการผลิตมีการใช้ เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น การผลิตผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มโอเลอิน ชนิดบรรจุขวดและชนิดถุงเติม ตรา หยก เป็นต้น

3. บรรจุภัณฑ์สร้างสรรค์ คือบรรจุภัณฑ์ที่มีการออกแบบโดยอาศัยเทคโนโลยีและแนวคิดสร้างสรรค์ซึ่ง มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ ส่วนประโยชน์ต่อการใช้งาน ส่วนให้ความรู้ถึงอารมณ์ผู้บริโภค เช่นบรรจุ ภัณฑ์ชานอ้อยเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยนำกากชานอ้อยที่เหลือใช้ในโรงงานผลิตน้ำตาลมาพัฒนาเป็น บรรจุภัณฑ์สำหรับอาหารเพื่อทดแทนบรรจุภัณฑ์แบบเดิมที่ใช้โฟม การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรมีพื้นฐานจากด้านการผลิต การตลาดและหลักทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้สามารถเห็น

ช่องทางการเพิ่มมูลค่าเพิ่มของผลผลิตทางการเกษตร การสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มของสินค้าทางการเกษตร (ทั้งจากผลิตผลเดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่) การตรวจสอบและกำหนดมาตรฐานสินค้า ตั้งแต่กรรมวิธี การผลิต การแปรรูป การเก็บรักษา การส่งมอบ ทั้งนี้รวมถึงผลิตผลพลอยได้ระหว่างการผลิต

1. การผลิตของสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล (มีต่อเนื่องตลอดทั้งปี) เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตนอก ฤดูกาล

2. การผลิตสินค้าเกษตรตรงกับความต้องการเฉพาะตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค

3. การให้ผลิตผลทางการเกษตรที่ยั่งยืนที่ให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันผู้ผลิต สามารถได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม

4. การจัดการในการเพาะปลูกที่ดีและเหมาะสม หมายถึง ลดการใช้สารเคมีและหันมาใช้วิธีธรรมชาติ ตามแนวทางของเกษตรอินทรีย์มากขึ้น เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพปุ๋ยพืชสด หรือน้ำหมักชีวภาพแทน ปุ๋ยเคมีหรือการใช้สมุนไพรในการกำจัดศัตรูพืชสิ่งต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติยังคงอุดม สมบูรณ์ตามเดิม เมื่อดินดีน้ำดีผลผลิตก็มีคุณภาพ ลดการพึ่งพาสารเคมีซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิตไปได้มาก ที่สำคัญที่สุดเมื่อการจัดการเกษตรของเราปลอดสารเคมีในทุกกระบวนการ ผลผลิตของเราก็ จะผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิต หรือ GAP ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคมั่นใจในคุณภาพสินค้า สินค้าเป็น ที่ต้องการในตลาด และราคาจำหน่ายก็ดีขึ้นตามไปด้วย มาตรฐาน GAP เพิ่มเติมว่า “สำหรับ มาตรฐานการผลิตที่เหมาะสม หรือ GAP นั้น จะครอบคลุมในทุกๆ กระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ตั้งแต่การเริ่มเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว และหลังการเก็บเกี่ยว จนถึงมือผู้บริโภค ดังนั้นหลังจากเก็บ เกี้ยวผลผลิตได้แล้ว เกษตรจะต้องมีการจัดการเพื่อรักษาคุณภาพของผลผลิตให้สมบูรณ์ที่สุดจนกว่า จะขนส่งถึงมือผู้บริโภค ซึ่งจะต้องเป็นไปตามวิธีธรรมชาติหรือหากจำเป็นต้องใช้สารเคมีก็ควรใช้ อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามที่ มาตรฐานกำหนด นอกจากนี้สินค้าเกษตรทุกชิ้นจะต้องสามารถ ตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ถึงที่มาที่ไปตั้งแต่เริ่มการเพาะปลูกจนถึงสิ้นสุดกระบวนการขนส่งได้ อาทิแหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์วันที่เริ่มปลูก วันที่ใส่ปุ๋ย วันที่เก็บเกี่ยว เป็นต้น

5. เสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาดและเตรียมความพร้อมเพื่อ แสวงโอกาสจากการค้าเสรีโดย

5.1 ขยายช่องทางการตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น ตลาดในท้องถิ่น สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ โดยลดภาระค่าใช้จ่ายในการตรวจ รับรองมาตรฐานทางภาษี

5.2 พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการจัดการด้านโลจิสติกส์ เกษตร

5.3 ปรับปรุงตลาดสินค้าเกษตรทุกระดับให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุน การผลิตอย่างเพียงพอ ให้สามารถสร้างกลไกเชื่อมโยงระหว่างตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางสินค้าเกษตรใน ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ และตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้มีขีดความสามารถในการ กระจายผลผลิตไปยังผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวาง

5.4 กระจายตลาดสินค้าส่งออกไทยที่มีศักยภาพสูงให้กว้างขวางเพื่อลดผลกระทบจากการพึ่งพิง ตลาดหลัก โดยส่งเสริมภาคเอกชนในการขยายสู่ทางการตลาดของสินค้าไทยร่วมกับกลุ่มเศรษฐกิจและประเทศต่างๆ ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคีการผนึกพลังร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าของตนเองที่เน้นคุณภาพและมาตรฐาน มีการวางระบบการ ขายและกระจายสินค้าอย่างครบวงจร พร้อมทั้งใช้มาตรการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบต่างๆ เช่น การซื้อ ขายแบบให้สินเชื่อและการค้าต่างตอบแทน

5.5 พัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยการทำความเข้าใจความต้องการและ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของลูกค้าอย่างเป็นระบบ เพราะปัจจุบันวิถีชีวิต (Lifestyle) ของผู้บริโภค เปลี่ยนไปมาก สินค้าเกษตรบางชนิดที่เคยได้รับความนิยมอาจไม่ค่อยเหมาะกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่หาก ไม่มีการพัฒนาสินค้าหรือปรับตัวตามความต้องการของลูกค้า ผล ไม้อย่างทุเรียนที่ว่ากันว่า เป็นราชาแห่ง ผลไม้ก็ดูจะไปกันไม่ค่อยได้กับกระแสอาหารเพื่อสุขภาพและการควบคุมน้ำหนักที่กำลัง มาแรง รวมทั้ง ขนาดครอบครัวก็เล็กลง การใช้ชีวิตในห้างแอร์เกือบตลอดเวลาของคนชั้นกลาง เหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อ การขยายตลาดทุเรียนทั้งในและต่างประเทศเพราะกลิ่นที่ฉุนหากับประทานในห้างแอร์ ขณะที่ผลไม้ อย่างส้ม มะม่วงหรือฝรั่งที่ขนาดเหมาะสมต่อการบริโภคคนเดียว การปอกเปลือกทำได้ง่าย ดูจะเป็นผลไม้ ที่มีอนาคตที่ดีกว่า หากการตลาดได้ง่ายกว่า เกษตรกรเองก็ต้องหันมาเลือกพันธุ์ผลไม้ที่ สอดคล้องกับชีวิตคน เมืองที่เป็นตลาดใหญ่ ของสินค้า เช่น มะละกอหรือแตงโมพันธุ์ที่ผลมีขนาดใหญ่ ก็ ต้องมุ่งไปทำการตลาด ขาย เข้าร้านอาหารหรืออุตสาหกรรมอาหาร หากจะขายปลีกให้กับลูกค้าทั่วไป มะละกอพันธุ์ที่ผลมีขนาด เล็กอย่างมะละกอฮาวายและแตงโมพันธุ์ที่มีผลเล็กดูจะ มีโอกาสทางการตลาดมากกว่า

5.6 ส่งเสริมการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในการจัดหาและเป็นช่องทางการตลาดในการ กระจายสินค้า โดยให้ความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภค เตรียมความพร้อมใน การ พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งด้านบุคลากรระบบโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ปฏิบัติ และสนับสนุนกลไกที่จำเป็นต่อการสร้างหลักประกันและความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการและ

ผู้บริโภครวมทั้งส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้ามามีบทบาทในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนร่วมมือกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคต่างๆ ในการผลักดันพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศ

5.7 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยความร่วมมือภาครัฐและเอกชน ให้สามารถให้บริการ ข้อมูลแก่กลไกที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบข้อมูลระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในระดับ จังหวัด เพื่อให้สามารถบริการข้อมูลด้านการค้า การตลาด และการลงทุน แก่หน่วยงานภาครัฐและ ภาคเอกชน นำไปสู่การส่งเสริมการค้าและการลงทุนได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร

การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรนั้นยังมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องสำหรับการสร้างมูลค่าที่จำเป็นที่ จะต้องทำศึกษาให้ติดตั้งนี้

1. การจัดการด้านโลจิสติกส์ทำให้สินค้าเกษตรมีต้นทุนต่ำ เพราะสามารถผลิตสินค้าได้คุณภาพอย่าง สม่าเสมอ ลดการสูญเสียระหว่างการขนส่งและลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า
2. การรณรงค์การผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การทำเกษตรอินทรีย์
3. การสร้างแบรนด์สินค้า
4. การพัฒนาการรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต - มีฐานข้อมูลที่ดีและคาดการณ์ตลาดได้ล่วงหน้า - พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค - มีการเรียนรู้พฤติกรรมผู้บริโภคจากการตลาด
5. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตและพัฒนาบรรจุภัณฑ์การสร้างมูลค่าโดยพัฒนารูปแบบ เช่น จากข้าวแต๋นที่ทำ เป็นชิ้นใหญ่ก็พัฒนารูปแบบเป็นชิ้นเล็กพอกา หรือกล้วยตากที่ซึ่งขายเป็นกิโลกรัม ราคา 60 บาท ก็พัฒนาเป็นกล้วยตาก 1 ชิ้น บรรจุในกระดาษฟอยด์สีสวยงามซื้อเป็นของฝากกับชาวต่างประเทศ ได้ความพิเศษใน บรรจุภัณฑ์เช่น แหล่งที่มาภูมิปัญญาของสินค้า

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการขนส่ง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าโดยทั่วไปการขนส่ง (Transportation) หมายถึงการเคลื่อนย้ายคน(People)สัตว์ สิ่งของ (Goods) จากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่อีกแห่งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากคำนิยามนี้แล้วจะเห็นว่าก่อให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้นมาได้ว่าการขนส่งเป็นการเคลื่อนย้ายคนสัตว์ หรือ สิ่งของจากอาคารแห่งหนึ่งเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้วการขนส่งยังมีความหมาย กว้างขวางโดยครอบคลุมไปถึง การขนส่ง การขนถ่าย การเคลื่อนย้ายคนหรือสิ่งของภายในอาคาร ภายในบ้าน ภายในที่ทำงานหรือ

ภายในโรงงานด้วย ดังนั้นหากยึดค่าจำกัดความถูกต้องแล้วการที่คนเราเดินอยู่ภายในบ้านการใช้รถเข็นช่วยบรรทุกของเมื่อเข้าไปซื้อสินค้าหรือการที่กรรมกรขนถ่าย สินค้าที่ท่าเรือก็นับเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการขนส่งเช่นเดียวกัน (จักรกฤษณ์ ดวงพิศตรา,2543) การขนส่งตามนิยามทางเศรษฐศาสตร์ยังมีความหมายที่ซับซ้อนกว่านิยามของการขนส่ง ตามที่เข้าใจกันโดยทั่วไป กล่าวคือ การขนส่งหมายถึง การเคลื่อนย้ายบุคคลหรือสินค้าจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง อันก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ด้านสถานที่ (Place Utility) และอรรถประโยชน์ด้านเวลา(Time Utility) ดังนั้นถ้าพิจารณาจากนิยามข้างต้น การขนส่งสินค้า (Freight Transportation) จึงหมายถึง การเคลื่อนย้ายสินค้าจากสถานที่ที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง อัน ก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ด้านสถานที่ (Place Utility)และอรรถประโยชน์ด้านเวลา (Time Utility) ทั้งนี้การเคลื่อนย้ายดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าซึ่งจะเป็นการก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ด้านสถานที่ และเวลาในการขนส่ง (Time-in-Transit)กับความต่อเนื่องในการให้บริการ (Consistency of Service) เป็นตัวที่บ่งบอกถึงอรรถประโยชน์ด้านเวลา (จักรกฤษณ์ ดวงพิศตรา,2543) แลมเบิร์ต (Lambert, Stock & Ellran, 1998) ได้ให้ความหมายของโลจิสติกส์ (Logistics) ไว้ว่าเป็น กระบวนการวางแผนการดำเนินงาน และการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การเคลื่อนย้ายการจัดเก็บวัตถุดิบสินค้าระหว่างผลิตสินค้าสำเร็จรูป และสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ดำเนินไปจากแหล่งจัดหาไปสู่จุดบริโภค เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยต้นทุน ประสิทธิภาพในการขนส่ง (Efficiency of Transportation) การพัฒนาการขนส่งนั้นมุ่งที่จะพัฒนาให้ การขนส่งมีคุณภาพ มีมาตรฐาน และประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งตามหลักของการขนส่ง แล้วถือว่าการ ขนส่งที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 2.5.1 ความรวดเร็ว การขนส่งที่มีความรวดเร็วสามารถที่จะทำให้ สินค้าและบริการ ต่าง ๆ ไปสู่ ตลาดได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา และทันต่อความต้องการมีความสดและมีคุณภาพเหมือน กับสินค้าและ บริการที่แหล่งผลิต

2.5.2 การประหยัด การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ จะต้องทำให้เกิดการประหยัดใน ต้นทุนการขนส่งและประหยัดในราคาค่าบริการ กล่าวคือ ผู้ประกอบกิจการขนส่งต้องพยายามให้ ต้นทุนในการขนส่งต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งเมื่อต้นทุนในการขนส่งต่ำแล้ว การเรียกเก็บอัตราค่าบริการก็ลดลง ด้วยอันจะทำให้ผู้ใช้บริการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเสียอัตราค่าบริการโดยสารหรือค่าระวางด้วย ดังนั้นความประหยัดถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ

2.5.3 ความปลอดภัย หมายถึง ความปลอดภัยจากการสูญเสียวหรือเสียหายของสินค้า ตลอดจนความปลอดภัยของยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับระบบการ

ขนส่ง ซึ่งถือได้ว่าผู้ประกอบการขนส่งต้องรับผิดชอบต่อการสูญเสียและเสียหาย ในทุกอย่างที่เกิดขึ้น ต่อสินค้าและบริการ

2.5.4 ความสะดวกสบาย การขนส่งที่ดีจะต้องให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้บริการ หรือ ความสะดวกในการขนส่งสินค้าและบริการ เช่น ยานพาหนะจะต้องมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ให้อย่างครบถ้วน พร้อมทั้งนำมาใช้ในการเคลื่อนย้ายได้ทันที

2.5.5 ความแน่นอนเชื่อถือได้และตรงต่อเวลา (Certainty and Punctuality) ถือเป็นเรื่องที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับการขนส่ง เพราะการขนส่งที่ดีและมีประสิทธิภาพจะต้องมี กำหนด ใน การเดินทางที่แน่นอนเชื่อถือได้ และตรงต่อเวลา มีจำนวนเที่ยวที่วิ่ง เวลาที่จะออกเดินทางจาก ต้น ทางเวลาที่เดินทางถึงปลายทาง ระยะเวลาในการเดินทาง เวลาที่จะผ่านจุดที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งจะต้อง ระบุไว้และจะต้องรักษาเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้จึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ (คำนาย อภิปรัชญา สกกุล, 2546) จากทฤษฎีเกี่ยวกับการขนส่งสินค้า สรุปได้ว่า การขนส่ง (Transportation) หมายถึง การ เคลื่อนย้ายคน (People) สัตว์ สิ่งของ (Goods) จากสถานที่หนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง โดยการขนส่งที่มี ประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วย ความเร็ว การประหยัด ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย ความ แน่นนอนเชื่อถือได้และตรงต่อเวลา

5. การพยากรณ์

ทฤษฎีเกี่ยวกับการพยากรณ์ การพยากรณ์ (Forecasting) เป็นการคาดคะเนลักษณะต่าง ๆ หรือเป็นศิลปะของการ ประเมินความต้องการในอนาคตด้วยการคาดการณ์ล่วงหน้าโดยกำหนดเงื่อนไขหรือสถานะ หรือ เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ที่ทำนายเหตุการณ์ในอนาคต (Heizer & Render, 2004)

การพยากรณ์ เป็นการใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อคาดคะเนอุปสงค์ ของสินค้าและบริการในอนาคตของลูกค้าทั้งช่วงระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ซึ่งการ พยากรณ์อุปสงค์มีประโยชน์ในการวางแผนและการตัดสินใจต่อหลายฝ่ายขององค์กร (ค่านาย อภิปรัชญาสกุล, 2547)

ฝ่ายการเงิน: อุปสงค์ที่ประมาณการจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำงบประมาณการขาย ซึ่งจะ เป็นจุดเริ่มต้นในการทำงานงบประมาณการเงิน เพื่อจัดสรรทรัพยากรให้ทุกส่วนขององค์กร อย่าง ทั่วถึงและเหมาะสม

ฝ่ายการตลาด: อุปสงค์ที่ประมาณการไว้จะถูกใช้กำหนดโควตาการขายของพนักงานขาย หรือถูกนำไปสร้างเป็นยอดขายเป้าหมายของแต่ละผลิตภัณฑ์ เพื่อใช้ในการควบคุมงานของฝ่ายขาย และ การตลาด

ฝ่ายการผลิต : อุปสงค์ที่ประมาณการไว้ถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการต่าง ๆ ในฝ่าย การผลิต คือ

1. การบริหารสินค้าคงคลังและการจัดซื้อ เพื่อมีวัตถุดิบพอเพียงในการผลิต และมีสินค้า สำเร็จรูปพอเพียงต่อการขายภายใต้ต้นทุนสินค้าคงคลังในระดับที่เหมาะสม
2. การบริหารแรงงานโดยการจัดกำลังคนให้สอดคล้องกับปริมาณงานการผลิตที่ พยากรณ์ไว้แต่ ละช่วงเวลา
3. การกำหนดกำลังการผลิต เพื่อจัดให้มีขนาดของโรงงานที่เหมาะสม มีเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือ สถานีการผลิตที่เพียงพอต่อการผลิตในปริมาณที่พยากรณ์ไว้ การวางแผนการผลิตรวม เพื่อจัดสรรแรงงาน และกำลังการผลิตให้สอดคล้องกับการจัดซื้อวัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ต้องใช้ ในการผลิตแต่ละช่วงเวลา
4. การเลือกทำเลที่ตั้งสำหรับการผลิต คลังเก็บสินค้า หรือศูนย์กระจายสินค้าในแต่ละ แห่่ง ลูกค้ำหรือแหล่งการขายที่มีอุปสงค์มากพอ

5. การวางแผนผังกระบวนการผลิตและการจัดตารางการผลิต เพื่อจัดกระบวนการผลิต ให้เหมาะสมกับปริมาณสินค้าที่ต้องผลิต และกำหนดเวลาการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงของอุปสงค์

จากประโยชน์ของการพยากรณ์ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่ายิ่งพยากรณ์อุปสงค์ได้ ถูกต้องใกล้เคียงกับความจริงเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้การวางแผนและการตัดสินใจดำเนินงานของ องค์กรเกิดประสิทธิผลมากขึ้นเท่านั้น ความผิดพลาดจากการพยากรณ์จะนำมาซึ่งปัญหาในการ จัดการผลิตหลายประการ เช่นซื้อวัตถุดิบมากเกินไปทำให้เกิดต้นทุนสินค้าคงคลังที่สูง โรงงาน คับแคบเกินไปมีเครื่องจักรไม่เพียงพอที่จะผลิตสินค้าที่พยากรณ์อุปสงค์ไว้ต่ำเกินไป ทำให้เกิดการ ทำงานล่วงเวลาและค่าใช้จ่ายการซ่อมบำรุงเครื่องจักรที่สูงขึ้น ดังนั้นการพยากรณ์อุปสงค์ที่แม่นยำ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการวางแผนการบริหารการผลิตทั้งหมด

วิธีการที่จะพยากรณ์ได้ผลที่แม่นยำ ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริง มีดังต่อไปนี้

1. ระบุวัตถุประสงค์ในการนำผลการพยากรณ์ไปใช้และช่วงเวลาที่การพยากรณ์จะ ครอบคลุมถึง เพื่อที่จะเลือกใช้การพยากรณ์ได้ถูกต้องเหมาะสม

2. รวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ ถูกต้องตามความเป็นจริงเพราะคุณภาพของข้อมูลมีผล อย่างยิ่งต่อการพยากรณ์

3. เมื่อมีสินค้าหลายชนิดในองค์กร ควรจำแนกประเภทของสินค้าที่มีลักษณะของ อุปสงค์ที่คล้ายกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน พยากรณ์สำหรับกลุ่มแล้วจึงแยกกันพยากรณ์สำหรับแต่ละ สินค้าในกลุ่มอีกครั้ง โดยเลือกวิธีการพยากรณ์ที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มแต่ละสินค้า

4. ควรบอกข้อจำกัดและสมมติฐานที่ตั้งไว้ในการพยากรณ์นั้น เพื่อผู้นำผลพยากรณ์ ไปใช้จะทราบถึงเงื่อนไขข้อจำกัดที่มีต่อค่าพยากรณ์

5. หมั่นตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของค่าพยากรณ์ได้กับค่าจริงที่เกิดขึ้นเป็นระยะ เพื่อปรับวิธีการ ค่าคงที่ หรือสมการที่ใช้ในการคำนวณ ให้เหมาะสมเมื่อเวลาเปลี่ยนไป (ค่านาย อภิปรัชญาสกุล, 2547)

6. แผนผังก้างปลา (Fish Bone Diagram) หรือเรียกเป็นทางการว่าแผนผังสาเหตุและผล (Cause and Effect Diagram)

แผนผังสาเหตุและผลเป็นแผนผังที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหา (Problem) กับ สาเหตุทั้งหมดที่เป็นไปได้ที่อาจก่อให้เกิดปัญหานั้น (Possible Cause) เราอาจคุ้นเคยกับแผนผัง สาเหตุและผล ในชื่อของ "ผังก้างปลา (Fish Bone Diagram) " เนื่องจากหน้าตาแผนภูมิมีลักษณะ คล้ายปลาที่เหลือแต่ ก้าง หรือหลายๆ คนอาจรู้จักในชื่อของแผนผังอิชิกาวา (Ishikawa Diagram) ซึ่ง ได้รับการพัฒนาครั้งแรก เมื่อปี ค.ศ. 1943 โดย ศาสตราจารย์คาโอรุ อิชิกาวา แห่งมหาวิทยาลัย โตเกียว

แผนผังสาเหตุและผลคืออะไร

สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรมแห่งญี่ปุ่น (JIS) ได้นิยามความหมายของผังก้างปลาว่า "เป็น แผนผังที่ใช้แสดงความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบระหว่างสาเหตุหลายๆ สาเหตุที่เป็นไปได้ที่ ส่งผลกระทบต่อ เกิดปัญหาหนึ่งปัญหา"

เมื่อไรจึงจะใช้แผนผังสาเหตุและผล

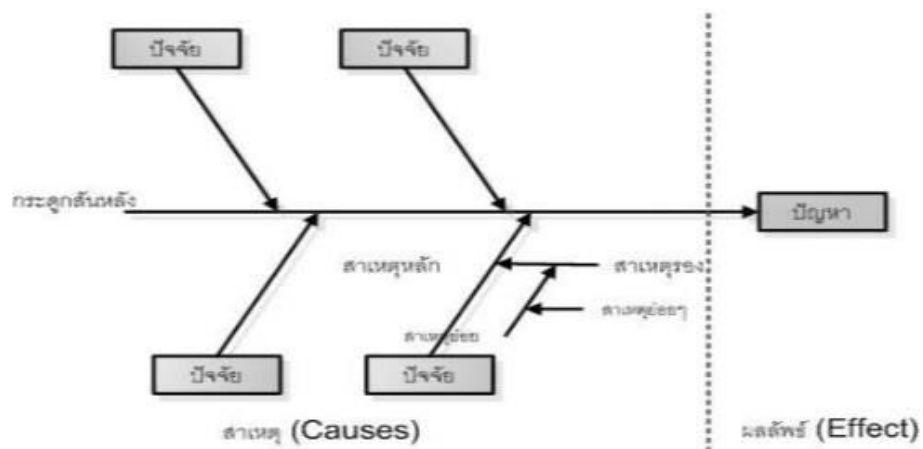
1. เมื่อต้องการค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา
2. เมื่อต้องการทำการศึกษา ทำความเข้าใจ หรือทำความเข้าใจกับกระบวนการอื่นๆ เพราะว่าโดย ส่วนใหญ่พนักงานจะรู้ปัญหาเฉพาะในพื้นที่ของตนเท่านั้น แต่เมื่อมีการ ทำผัง ก้างปลาแล้ว จะทำให้เราสามารถรู้กระบวนการของแผนกอื่นได้ง่ายขึ้น
3. เมื่อต้องการให้เป็นแนวทางในการระดมสมอง ซึ่งจะช่วยให้ทุกๆ คนให้ความสนใจ ในปัญหา ของกลุ่มซึ่งแสดงไว้ที่หัวปลาเพราะว่าโดยส่วนใหญ่พนักงานจะรู้ปัญหาเฉพาะในพื้นที่ของตนเท่านั้น แต่ เมื่อมีการ ทำผัง ก้างปลาแล้ว จะทำให้เราสามารถรู้กระบวนการของแผนกอื่นได้ง่ายขึ้น
4. เมื่อต้องการให้เป็นแนวทางในการระดมสมอง ซึ่งจะช่วยให้ทุกๆ คนให้ความสนใจ ในปัญหา ของกลุ่มซึ่งแสดงไว้ที่หัวปลา

วิธีการสร้างแผนผังสาเหตุและผลหรือผังก้างปลา

1. สิ่งสำคัญในการสร้างแผนผัง คือ ต้องทำเป็นทีมเป็นกลุ่ม โดยใช้ขั้นตอน 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้
- กำหนดประโยคปัญหาที่หัวปลา

2. กำหนดกลุ่มปัจจัยที่จะทำให้เกิดปัญหานั้นๆ
3. ระดมสมองเพื่อหาสาเหตุในแต่ละปัจจัย
4. หาสาเหตุหลักของปัญหา
5. จัดลำดับความสำคัญของสาเหตุ
6. ใช้แนวทางการปรับปรุงที่จำเป็น

โครงสร้างของแผนผังสาเหตุและผล

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างของแผนผังสาเหตุและผล

ผังก้างปลาประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนปัญหาหรือผลลัพธ์ (Problem or Effect) ซึ่งจะแสดงอยู่ที่หัวปลา

ส่วนสาเหตุ (Causes) จะสามารถแยกย่อยออกได้อีกเป็น

- ปัจจัย (Factors) ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหา (หัวปลา)
- สาเหตุหลัก
- สาเหตุย่อย

สาเหตุของปัญหาจะเขียนไว้ในก้างปลาแต่ละก้างย่อยเป็นสาเหตุของก้างรองและ ก้างรองเป็นสาเหตุของก้างหลักเป็นต้น

การกำหนดปัจจัยบนก้างปลา

เราสามารถที่จะกำหนดกลุ่มปัจจัยอะไรก็ได้ แต่ต้องมั่นใจว่ากลุ่มที่เรากำหนดไว้เป็น ปัจจัยนั้นสามารถที่จะช่วยให้เราแยกแยะและกำหนดสาเหตุต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบและเป็นเหตุเป็นผล

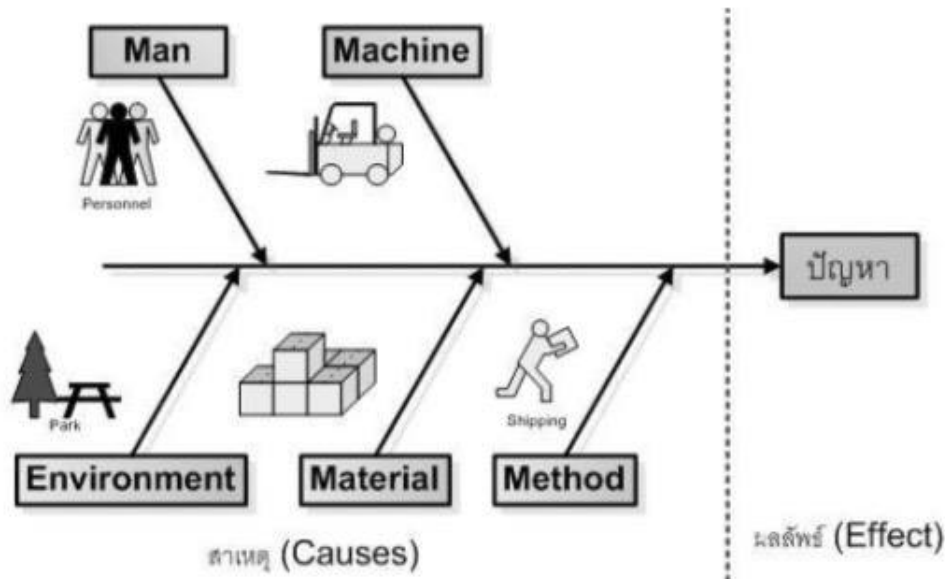
โดยส่วนมากมักจะใช้หลักการ 4M 1E เป็นกลุ่มปัจจัย (Factors) เพื่อจะนำไปสู่การ แยกแยะสาเหตุต่างๆ ซึ่ง 4M 1E นี้มาจาก

M Man คนงาน หรือพนักงาน หรือบุคลากร

M Machine เครื่องจักรหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวก

M Material วัตถุดิบหรืออะไหล่ อุปกรณ์อื่นๆที่ใช้ในกระบวนการ

M Method กระบวนการทำงาน อากาศ สถานที่ ความสว่าง และบรรยากาศการทำงาน

ภาพที่ 2.2 ส่วนประกอบของผังก้างปลา

แต่ไม่ได้หมายความว่า การกำหนดก้างปลาจะต้องใช้ 4M 1E เสมอไป เพราะหากเรา ไม่ได้อยู่ในกระบวนการผลิตแล้ว ปัจจัยนำเข้า (input) ในกระบวนการที่จะเปลี่ยนไป เช่น ปัจจัยการ นำเข้าเป็น 4P ได้แก่ Place , Procedure, People และ Policy หรือเป็น 4S Surrounding, Supplier, System และ Skill ก็ได้ หรืออาจจะเป็น MILK Management, Information, Leadership, Knowledge ก็ได้ นอกจากนี้ หากกลุ่มที่ใช้ก้างปลา มีประสบการณ์ในปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว ก็สามารถที่จะ กำหนดกลุ่มปัจจัยใหม่ให้เหมาะสมกับปัญหาตั้งแต่แรกเลยก็ได้ เช่นกัน

การกำหนดหัวข้อปัญหาที่หัวปลา

การกำหนดหัวข้อปัญหาควรกำหนดให้ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ ซึ่งหากเรากำหนด ประโยคปัญหานี้ไม่ชัดเจนตั้งแต่แรกแล้ว จะทำให้เราใช้เวลามากในการค้นหา สาเหตุ และจะใช้ เวลานานในการทำผังก้างปลา

การกำหนดปัญหาที่หัวปลา เช่น อัตราของเสีย อัตราชั่วโมงการทำงานของคนที่ไม่มีความมีประสิทธิภาพ อัตราการเกิดอุบัติเหตุ หรืออัตราต้นทุนต่อสินค้าหนึ่งชิ้น เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า ควรกำหนดหัวข้อปัญหาในเชิงลบ

เทคนิคการระดมความคิดเพื่อจะได้ก้างปลาที่ละเอียดสวยงาม คือ การถาม ทำไม ทำไม ทำไม ใน การเขียนแต่ละก้างย่อย ๆ

ข้อดี

1. ไม่ต้องเสียเวลาแยกความคิดต่าง ๆ ที่กระจัดกระจายของแต่ละสมาชิก แผนภูมิ ก้างปลาจะ ช่วยรวบรวมความคิดของสมาชิกในทีม
2. ทำให้ทราบสาเหตุหลัก ๆ และสาเหตุย่อย ๆ ของปัญหา ทำให้ทราบสาเหตุที่แท้จริง ของ ปัญหา ซึ่งทำให้เราสามารถแก้ปัญหาได้ถูกวิธี

ข้อเสีย

1. ความคิดไม่อิสระเนื่องจากมีแผนภูมิก้างปลาเป็นตัวกำหนดซึ่งความคิดของสมาชิก ในทีมจะมา รวมอยู่ที่แผนภูมิก้างปลา
2. ต้องอาศัยผู้ที่มีความสามารถสูง จึงจะสามารถใช้แผนภูมิก้างปลาในการระดมความคิด

บทที่ 3

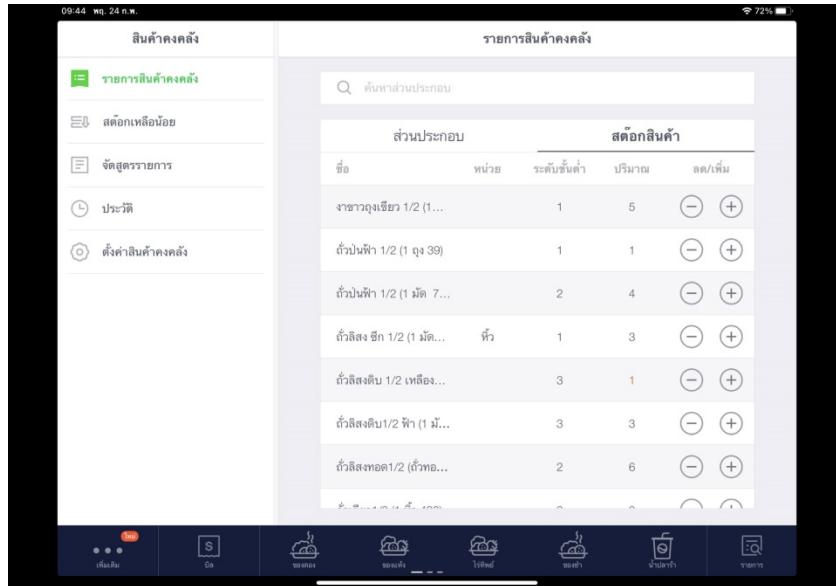
ภาระหน้าที่และปัญหาในการปฏิบัติงาน

3.1 รายละเอียดของงานที่ได้รับมอบหมาย

3.1.1 เช็คสต็อกสินค้าภายในร้านในแต่ละวัน

ภาพที่ 3.1 เช็คสต็อกสินค้าในแต่ละวัน

ภาพที่ 3.2 สรุปยอดแต่ละวันลงใน iPad

ภาพที่ 3.3 - 3.4 ตรวจสอบเช็คสินค้าที่ถูกตักกลับมา

ภาพที่ 3.5 จำแนกประเภทสินค้าที่ถูกตีกลับ

3.2 ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

3.2.1 เช็คลistingสินค้าภายในร้าน

3.2.2 สรุยอดคงเหลือต่างๆของสินค้าภายในร้าน

3.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน

3.3.1 มีสินค้าที่เกิดความเสียหายและสินค้าที่ไม่สามารถจัดส่งได้

3.3.2 สินค้าที่เกิดความเสียหายและไม่สามารถจัดส่งได้

3.4 แนวทางการแก้ไขปัญหา

3.4.1 เมื่อสินค้าที่เกิดความเสียหายมาถึงสถานประกอบการทำการตรวจเช็คสินค้าและยานพาหนะขนส่ง

3.4.2 ตรวจวัดประเมินพนักงานขนส่งสินค้าและเด็กติตรถ

3.4.3 คัดแยกสินค้าที่เกิดความเสียหายออกจากสินค้าคงคลังปกติ

3.4.4 นำสินค้าที่เสียหายมาจำแนกสินค้าที่แปรรูปได้และสินค้าที่ไม่สามารถนำมาแปรรูปได้

บทที่ 4

รายละเอียดของการปฏิบัติงาน

4.1 ผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

จากที่ข้าพเจ้าได้รับการเข้าฝึกอบรมปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา ณ บริษัท อู๊ดดอง จำกัด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565 อยู่ภายในส่วนงานของลิจิสติกส์แผนก คลังสินค้า ตำแหน่ง พนักงานตรวจสอบสินค้า

ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานที่มีความต่อเนื่องกันจนเสร็จภารกิจทุกวันโดยมีงานหลักคือ ทำหน้าที่เช็คสต็อกสินค้าทุกอย่างภายในร้านค้าและสรุปยอดคงเหลือต่างๆของสินค้าภายในร้าน

4.2 ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน

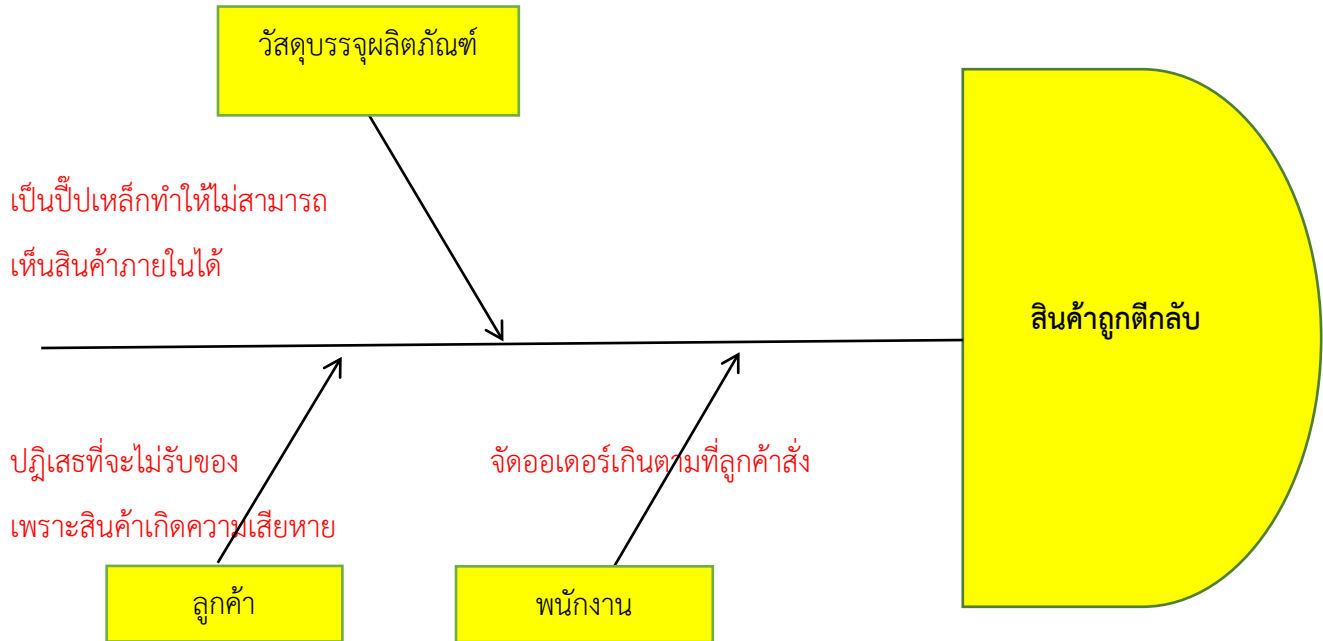
4.2.1 มีสินค้าที่เกิดความเสียหายและสินค้าที่ไม่สามารถจัดส่งได้

4.2.2 สินค้าที่เกิดความเสียหายและไม่สามารถจัดส่งได้

4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน

นำเอาสินค้าที่สามารถแปรรูปได้มาทำผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อ ส่วนสินค้าที่ไม่สามารถนำมาแปรรูปได้ จะนำเข้าสู่กระบวนการแปรสภาพเป็นปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์

4.4 กระบวนการแก้ไขปัญหา

ภาพที่ 4.1 แผนผังก้าง สาเหตุของปัญหา

บทที่ 5

สรุปผลการปฏิบัติงาน

จากการที่นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจ ณ บริษัท อู๊ดดอง จำกัด
ในส่วนของพนักงานตรวจสอบสินค้า เป็นระยะเวลา 4 เดือน
เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

ข้าพเจ้าได้รับความรู้และประสบการณ์การแก้ไขปัญหาต่างๆจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาจนสามารถนำมา
ประยุกต์ใช้และปรับตัวให้เข้ากับสภาพภายในองค์กรได้ในอนาคต

5.1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

- 5.1.1 มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของงานที่ได้รับมอบหมาย
- 5.1.2 ได้รับความรู้ และเรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงานโดยตรง
- 5.1.3 รู้จักปัญหาในการทำงานและวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

5.2 ประโยชน์ต่อสถานประกอบการ

- 5.2.1 ทำให้ระบบการขนส่งสินค้ามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- 5.2.2 ทำให้บริษัทได้ทราบยอดคงเหลือสินค้าในแต่ละวัน
- 5.2.3 เพิ่มฐานลูกค้าในรูปแบบค้าปลีกทำให้ลูกค้ามีตัวเลือกในการบริโภคมากขึ้น
- 5.2.4 ทำให้บริษัทมีสินค้าหลากหลายประเภท

5.3 ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย

- 5.3.1 ได้รับคำชมจากสถานประกอบการในทางที่ดี ถึงการทำงานของนักศึกษา
ฝึกงาน
- 5.3.2 ได้เป็นแนวทางในการฝึกงานของนักศึกษารุ่นต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับสหกิจศึกษา

ควรมีการแนะนำวิธีการทำโครงการ และชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการทำโครงการให้กับ
นักศึกษาให้มากกว่านี้เนื่องจากนักศึกษามีการทำงานควบคู่ไปกับการจัดทำเอกสารไปพร้อมกันรายการที่
ได้อาจไม่สมบูรณ์อย่างที่คาดหวัง

บรรณานุกรม

บริษัท ฐิตตอง จำกัด

เว็บไซต์ Lovememore.blogspot.com (พ.ศ.2552) แนะนำเอสเอ็มอีสร้างมูลค่าใหม่สินค้า
ด้วย

Corporate of Design : โลจิสติกส์ย้อนกลับ

มาตรฐานสินค้าเกษตร, สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ,
http://www.acfs.go.th/agri_standards.php

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์, สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.), <http://actorganic-cert.or.th/th/home/>

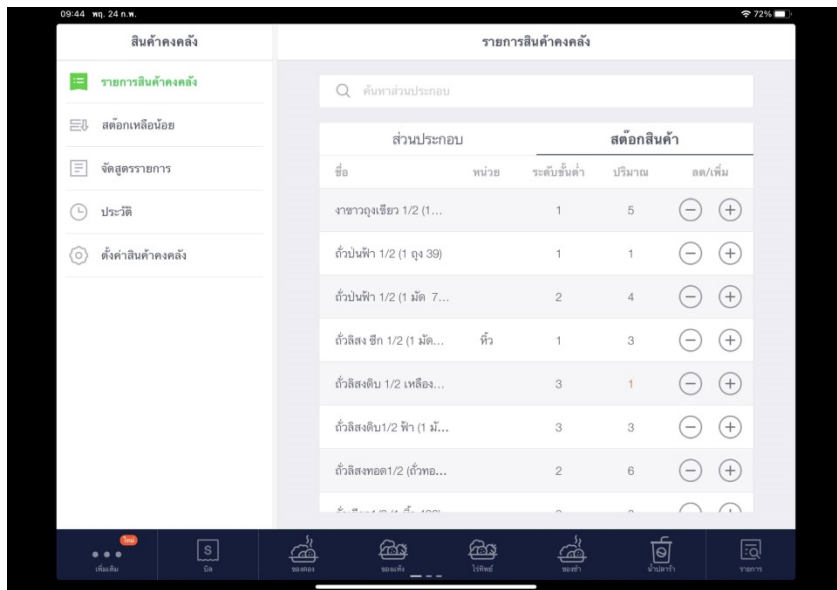
ความสำคัญของการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร, กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจ
ชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

www.sceb.doae.go.th/data/.../ความสำคัญของการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร.pdf

คมสัน โสมณวัตร (2559). **วิทยานิพนธ์**. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

ประวัตินิสิตสหกิจศึกษา

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ: นาย นนทวัฒน์ พฤกษ์สุนทรชัย

วันเกิดที่ 8 มีนาคม 2541

ภูมิลำเนา : 91/381 หมู่2 ต.บางคูรัด อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี 11110

ที่อยู่ปัจจุบัน 99/19 หมู่บ้านสิริกานต์3 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

Email : 61101160033@rpu.ac.th

ประวัติการศึกษา : ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ที่มหาลัยราชพฤกษ์ ชั้นปีที่ 4 คณะบริหารธุรกิจ

สาขาการจัดการโลจิสติกส์